

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 31. sušca 1882.

List 13.

Žalostna Mati Božja.

Žalostna je Mati stala
Zraven križa, in jokala,
Ker je terpel mili Sin;
Dušo ji je jokajočo,
Žalostno in tožujočo
Meč presunil bolečin.

Britka žalost je zadela
Blaženo, ki je slovela
Mati Božjega Sinu.
Smertni strah ji v serce šine,
Ko vse vidi bolečine
Prizadete Jezusu.

Kteri človek se ne joče,
Ne preliwa solze vroče,
Kadar Sina Božjega
Mater vidi v strašni sili,
Mu li v serce se ne smili?
S sinom je terpeča vsa.

Vir ljubezni, sveta Mati!
Daj mi s taboj žalovati,
Muke tvoje naj terpim,
Da serce v ljubezni sveti
Jame Kristusu goreti,
Njemu večno da živim.

Sveta Mati, vtisni rane,
Jezusu za mene dane,
Meni v dušo in sercé,
Križa grenke bolečine,
Vse naj serce mi prešine,
Kar on terpel je za-mé.

Smert njegova naj varuje,
Križ njegov naj me vterjuje,
Milost božja mi vodnik;
Kadar moje truplo umira,
Naj se duši raj odpira,
Mil naj bode ji sodnik.

Tri srete gore.

(Govor v katoliški družbi.)

II. Kalvarija.

Prehodiše Jezusovo s perve sv. gore na drugo, z Mórije na Kalvarijo, je tako imenovana „Via Dolora“, bridkostna pot ali „križev pot“. Kri je tekla na Móriji v podobah, kri je tekla Jezusova po poti z Mórije na Kalvarijo, kri je tekla in kervave daritve doveršila na Kalvariji. Ravno v tem času, štiridesetdanskem postu, se naj bolj prileže keršanskemu sercu kaj slišati o tej „bridkostni poti“, o „Kalvariji“ in kar je s tem v zvezi.

Križev pot, ki se moli po vsem katoliškem svetu in je z neštevilnimi odpustki sklenjen, je tisti pot, po katerem je Sin Božji — pred Pilatom k smerti obsojen — sam svoj križ nosil na morišče. Veliki petek po kosilu leta 1866 sem na mestu samem, koder je Kristus težki križ nosil, v družbi mnogih romarjev obhodel in molil križev pot. Bili so duhovni, rokodelci, pa tudi vmés plemenitniki, kakor slavni spreobrnjenec iz Švice Karol pl. Haller, baron Eberl, kanonik iz Linca, dva kneza Vindišgrätza in drugi, ki so ravno takrat romali po Sveti deželi. Vsi v eni družbi smo molili križev pot.

Treba je vediti, da tam ni tabel ali štacijonov, kje je bil Kristus obsojen, kje je pod križem padel itd., to je treba iz glave vediti, to se je ohranilo v izročilih; le poslednje postaje so že v cerkvi Božjega groba — na Kalvariji, in tudi druga postaja je cerkva, kakor bomo precej vidili.

Mislite si zdaj pot ali ulice po mestu od vzhoda proti zahodu. Na vzhodu ob mestnem zidu je tempeljnov prostor in na ravno tistem prostoru malo proti severu je stal Pilatov dvor in sodnišče. Stara kasarna je zdaj ravno tam ob cesti, kjer je bila Pilatova hiša, in tam se prične križev pot, kakor ga navadno molimo.

1. V zidu tega poslopja so neke sledi starih vrát, in tam ravno, kakor pravijo izročila, je bil vhod v Pilatovo hišo, in stopnjice, po katerih je Zveličar šel v Pilatov dvor pred sodbo. Te stopnjice (ss. štenge) pa sem že 10 lét prej (l. 1856) v Rimu obiskal in sem tam na pravih ss. stopnjicah križev pot molil, ker cesar Konštantin jih je bil dal v Rim prepeljati. Tukaj tedaj je prvi štacijon: Jezus k smerti obsojen.

2. Dvajset stopinj naprej proti večeru ob desni derže železne vratica z ulice v cerkvico „kervavega bičanja“ Tukaj je druga postaja: „Jezus zadene težki križ na ramo“. Starodavna kapelica je bila proti 17. stoletju razdjana; poglavarjev sin v Jeruzalemu, kakor piše Quaresmius, jo je bil l. 1618 spremenil v konjski hlev, toda 19. pros. precej naslednjega leta, v god presladkega imena Jezusovega, so mu bili po noči vsi konji poginili. Kapela je bila po tem čudu zapušena, in še le parski vojvod Maksimilijan jo je bil l. 1818 po svojem romanji v Jeruzalemu v novo dal povzdigniti in je zdaj prav lepa cerkvica.

3. Šli smo dalje proti sredi mesta memo Ratisbove nove nove cerkve Ekce Homo in samostana Sijonskih hčer; pod avstrijsko romarsko hišo se obrnemo nekoliko proti jugu, in malo dalje leži ob strani ceste star steber ob zidu. Na tem mestu, kakor pravi izročilo, je bil Jezus pervikrat pod križem padel, — tu je tedaj tretji postanek. Se vé, da pri vsakem štacijonu smo obstali in eden duhovnov iz avstrijske romarske hiše je nam na glas zadevne molitve molil.

4. Malo naprej ob levici derži majhna ulica od tempeljnovе strani doli na veliko cesto, in tam je bila Marija Jezusa pričakala, ter je četrta postaja: „Jezus sreča svojo žalostno Mater“.

5. Kacih 60 stopinj dalje je vojaška bolnišnica, ktere spodnja zidava so rudeči kamni, in to poslopje, pravijo, je bila hiša neusmiljenega bogatina. Tukaj se cesta loči in desna ulica derži v klanec — proti večeru — ter na Kalvarijo. Toliko bolj jasno je toraj, da ves zdelan Gospod v klanec že ni mogel sam več težkega križa nesti in so primorali Simeona Cirenčana, ki je ravno s polja šel, da mu je pomagal križ nesti. Znamnje te postaje je čisto navaden kamen v zidu, ki je pa nekako umazan, ker judje in turki to vedó in boje vanj pljujejo. Tako Kristus po duhovno še zmeraj terpi skoz toliko stoletij, in recimo, da bi kristjanje zopet Jeruzalem v oblast dobili, je prašanje, če bi brezbožni liberalci svete kraje kaj manj zaničevali in akrunili kakor nekteri judje in turčini?

6. Nekoliko višej proti Kalvariji je bila usmiljena Veronika Jezusu podala potni pert. Ondi namreč je imela svojo hišo; zdaj menda tam stanuje neka gerška družina. Tu tedaj je šesti štacijon.

7. Še nekoliko višej, kjer se je staro mesto končavalo in se začenjala Kalvarija, je sedmi štacijon: Jezus pade drugič pod križem. Bili so ondod verti ob Kristusovem času, zdaj pa je mesto še naprej raztegnjeno ter ima pod seboj vso Kalvarijo s cerkvijo Božjega groba in drugimi poslopji.

8. Na mestu osme postaje, kjer je Jezus tolažil jokajoče žene, so zdaj hiše, v ktere pa nismo silili, temuč smo zunaj opravili pobožnost.

9. Tudi deveta postaja: „Jezus pade tretjič pod križem“, je zazidana s poslopji.

10.—14. postaje so že v cerkvi Božjega groba in vsaka ima posebno kapelo ali altar za se.

Ozrimo se pa zdaj nekoliko na Kalvarijo, ki sem jo imenoval drugi imenitni hribec in na ktereга je terpeči in odrešujoči Sin Božji s križem prišel z gore Mórije. Kakor je skala Sahra povzdignjena z nad verhunca gore Mórije, tako je verhunec Kalvarije z robom povzdignjen z nad tál cerkve Božjega groba. Kalvarija je kapela v cerkvi Božjega groba; vender je 18 stopnjic višej od tál druge cerkve in po ravno toliko stopnjicah skoraj ravno kviško se pride na Kalvarijo. Na verhu je ravnina v kapelo spremenjena, 40' dolga in 14' široka. Trije altari so na Kalvariji, in sicer nekako proti severo-zahodu sta altarja, kjer je bil Sin Božji na križ pribijan in altar, kjer je Marija stala, — ta dva altarja

imajo katoličani zdaj v posesti; v drugi kapeli, ki jo imajo greki v oblasti, je pa tisti prostor, kjer je bil Zveličar s križem povzdignjen in križ v skalo zasajen. Prelép svitel altar zdaj tam stoji s podobo Kristusovo za človeka veliko. Altar je obrnjen nekako proti Evropi, tedaj proti nam. Pod altarjem je tista jamica, s srebrom obrobljena, v kateri je Jezusov križ stal, in pod altar smo se morali skloniti, da smo to sveto mesto poljubovali. Tudi tisti mesti, kjer sta stala križa razbojnikov, kažeta dva okrogla črna kamna. Veliko svetilk v polkrogu, katerim se priliva z naj čistejšim oljem iz oliv, sveti tukaj noč in dan.

Pridem pa zdaj še do znamenitosti, ktera ni le samo za vse čase silno imenitna, ampak tudi zmožna naj bolj terdo serce pretresti in naj bolj terdovratnega brezverca o resnici sv. vere prepričati in omečiti. Med križem Kristusovim in križem levega razbojnika je namreč sreberna šina, ktero vsak lahko odmakne in ki krije tisto razpoklino, ki se je bila naredila pri potresu o Kristusovi smerti in seže do znožja Kalvarije, to je, do spodnje kapele, ki je ravno pod Kalvarijo in se imenuje Adamova kapela. Izročilo neko namreč pravi, da bi bil tukaj Adam pokopan, kar sicer ni za gotovo vterjeno, vjema se pa prav lepo, da bi bila Odrešenikova rešnja Kri tako rekoč tekla na grob tistega, ki je bil zadolžil to smert Sinu Božjega. Ta razpoklina se v Adamovi kapeli vidi prav očitno, ali prav za prav je najberže vsa kapela sama tista razpoklina, ker takrat je bil rob tako široko počil, da je spoklina zdaj kapela. Razpoklina je najmanj 20 čevljev globoka. Sv. Ciril, jeruzalemski škof, oziroma na poklino kliče: „Ta sveta Golgota, ki do danes očitno kviško kupi, do pričujočega dne spričevanje daje, da tisti trenutek (ko je namreč Gospod na križu umiral) so skale pokale.“

Tudi posvetni in slabovérni pisavci stermé pri tej poklini, ker vidijo, da tukaj ne le umetnost ni imela nič opraviti, temuč je še druga veliko znamenitiši okolišina, ki obuja še večje stermeje. Znajdeni možje v natornih rečéh so se namreč prepričali, da kak navaden ali vsakdanji potres take razpokline ni mogel narediti, temveč da tukaj se je zgodil gotov čudež. Kako to? Abdison pripoveduje dogodbo, ki je silo znamenita. Anglešk plemenit popotnik, prav spoštovanja vreden mož, je imel popotnega tovarša, ki je bil posebno razumen „deist“, to je, taki, ki je sicer v Boga veroval, ne pa v Kristusa Sinu Božjega. Ta mož je prišel omenjeno spokljino in druge kraje zato ogledovat, da bi bil osramotil to, kar verni kristjani pripovedujejo o svetih krajih. Vse je toraj ogledal in natanko preiskal. In kaj je bil nasledek? Rekel je slednjič angleškemu plemenitniku tovaršu: „Jaz začenjam kristjan biti. Skerbno sem se učil fizike in matematike, in prepričan sem, da teh pečinskih razpoklin ni napravil nikakoršen navaden in natoren potres. Taki potres, kakor sem že drugod vidil, bil bi res plasti ločil, iz katerih je sestavljena snovina ali masa; toda taka poklina bi bila šla za žilami, ktere jo mejijo med seboj, in bila bi razderla zvezo na naj bolj slabih krajih. Tukaj pa je skala počena poprék, in razpoklina prekrižuje žile na posebno nenavaden, nenatoren način. Vidim tedaj jasno in očitno, da to je djanje čudeža, česar ni mogla storiti ne natora in ne umetnost. Toraj Boga hvalim, da me je tu sem pripeljal, ter zamorem premišljevati ta spominek njegove prečudne moči, ki tako jasno prča, da Jezus Kristus je res Bog.“

Tudi tukaj tedaj veljá: „Oziram se na goró, od koder mi pomoč prihaja.“ Iz vesoljnega sveta hodijo verniki v Jeruzalem na božjo pot častit Sinu Božjega, vsaktere pomoči in milosti si sprositi. Še celó naš presvitli cesar in cesarjevič — oba sta bila že v Jeruzalemu. Pa tudi nasprotniki prihajajo — in sicer eni res-

nico najdejo, kakor ravno omenjeni „deist“; drugi pa se v hudobijo še bolj pogreznejo, kakor brezbožni Renau, kateri je bil nekoliko pred menoj v Jeruzalemu in je večerjal na ravno tisti klopi v stražnici Božjega groba, kakor jaz pozneje, kar mi je pravil eden varhov Božjega groba. Se vé, da brezbožnik patrom ni povedal, kakošen duh ga je na verigah nejevere pripeljal v to veliko svetišče. Dozdaj se ni še spreobrnil; molimo zanj, da bi tudi njemu došla pomoč s svete gore Kalvarije.

(Konec nasl.)

O pobožnih volilih in zapuščinah za ranjce.

V naših časih se veliko godí, dela in moli za ljube ranjce, da bi se jim pomoč skazovala, kar je še potrebujejo ali je mogoče jim je nakloniti. Vstanavljajo se bratovšine, izdajajo časniki s tako tvarino in z namenom, da naj živi mertvim pomoč skazujejo. Tudi še imamo deželsko postavo, ktera se v neki meri poganja v brambo za duše umerlih.

V tem pomenu ima Goriški nadškofijski list (Folium period. Archidiec. Goritiensis) 24. sušca prav važen spis, ktereja naj po večem posuamemo.

Paragraf 159. derž. postave od 9. avg. 1854 (F. L. I. n. 208) namreč določuje, da c. kr. sodnije, kadar se ravna o dedšini, ki se ima komu prisoditi po smrti volivčevi, naj nikomur ne dajejo prisojevalnega pisma (Einantwortungsschreiben), dokler niso zveršene pobožne naročila poslednje volje, ali dokler ni saj dano zanesljivo poroštvo, da se taiste spolnijo.

V prid pobožnih volil govori tudi §§ 685 in 686 deržavnega zakonika, da pobožne volila se zamorejo precej po smrti volivca iztirjati, in dediči so zavezani plačati tudi dotične „obresti“, ki pa se imajo poštovati od smertnega dneva volivčevega, ako so namreč dediči plačo pobožnih volil odlašali.

Deržavni zakonik pravi: „Patent. 9. Aug. 1854 (R. G. B. n. 208) § 159. Vor ausgewiesener Bezahlung oder Sicherstellung der für Arme, Stiftungen, Kirchen, Schulen, geistliche Gemeinden, öffentliche Anstalten, oder sonst zu frommen oder gemeinnützigen Zwecken bestimmten Legate darf die Einantwortung der Verlassenschaft nicht erfolgen.“

„Allgem. bürgerl. Ges. Buch, § 685. Das Vermächtnis einzelner Verlassenschaftsstücke und darauf sich beziehender Rechte, kleine Belohnungen des Dienstgesindes, und fromme Vermächtnisse können sogleich, andere aber erst nach einem Jahre von dem Tode des Erblassers, gefordert werden. — § 686. Bei dem Vermächtnisse eines einzelnen Verlassenschaftsstückes kommen dem Legatar auch die seit dem Tode des Erblassers laufenden Zinsen, entstandenen Nutzungen und jeder andere Zuwachs zu Statt.“

Potem toži gosp. pisatelj, da se ta postava velikrat zanemarija, zlasti pa naredba postave § 159. Skoz 10 lét svojega duhovskega pastirstva v 3 sodnijskih okrajih je le žalostne reči v tem oziru doživel. Nekteri sodniki imajo saj to navado, da tiste besede iz testamenta, s kterimi so pobožne sporočila napovedane, naznanijo dušnemu pastirju, iz ktere duhovnije je bil umerli človek. So pa tudi sodniki, kateri še tega ne storé, ampak pustivši v némar omenjeno postavo in brez ozira na pobožne volila dedičem dedšino prisodijo in naredé zadevne pisma. Že sedmo leto, pravi, sem duhovni pastir v Č., pa od c. kr. okrajne sodnije sem ensamkrat in od enega samega testamenta prepis dobil. Nekteri dediči so nemarni, nekteri imajo tudi kosmato vést ter

pozabijo, zanemarijo, kaj ali koliko so oče, mati, brat itd. odločili za ss. maše, ali za ubožne, ali v druge pobožne namene. Dušni pastir, ako mu to ni naznanjeno od zadevnega sodnijskega vrada, ne more dedičev opominjati in priganjati, da naj pobožno volilo po dolžnosti in v celoti spolnijo. Še takrat, ako je od sodnije naznanilo dobil, je to opravilo kočljivo in ne brez pritežnosti, ker (zlasti lakomni dediči) duhovnu radi očitajo, da jih priganja iz samopridnosti k zveršenju poslednje volje, dasiravno duhoven s tem le svojo dolžnost spolnuje. Od tod je očitno, kako hvale vredno bi delali sodniki, ako bi sami skerbili, da se v smislu postave želje umerlih o pravem času spolnijo. —

Nekteri sodniki so pošiljali ali morebiti še pošiljajo take naznanila do preč. škofijskega... Pisatelj nadalje omenja, kolika krivica se godi umerlim, ki se sami ne morejo poganjati za svoje pravice, morajo pa grozne muke terpeti v vicah, ker se spolnitev njih poslednje volje brezvestno zanemarija.

Mnogi vse svoje premoženje zapustijo dedičem, le kaj malega odločijo za se po smrti, to je, za ss. maše, za ubožne, za misijone itd.; pa brezvestni, nehvaležni in neusmiljeni dediči še tega malega ne spolnijo!

To je res ostudno, dandanes večkrat nasledak lažnjivega liberalizma, novega brezvéststva itd. Marsikteri morebiti ima mehko serce, celó na pokopališe, na grob ranjce žene, ranjcega sina, hčere hodi žalovat; tega pa ne, da bi kaj storil za ranjcih dušo! Marsikteri neznanjsko denara strosijo, da umerlemu napravijo prav lepo in šopirno mertvaško posteljo, mertvaški oder, pa spreved z neštevilnimi venci in dragimi kinčarijami, od česar vraga ranjci ali ranjca v vicah še toliko ohladila nima, kolikor od kaplje vode: tega pa ne, da bi kaj izdatnega dali za v resnici ubožne (n. pr. za obleko, živež bukve, ubožni šolski mladini), za kake občno koristne naprave, ubožnice, bogoljubne družbe, misijoni, zlasti ss. maše itd. za ranjke. Naj tukaj omenim, da mnogi premožni bi svojemu ranjkemu lahko pomagali k rešenju iz vic, ako bi le oddelek tistega, kar dajo za preobilni kinč na mertvaškem odru, dali za take dobre namene.

Pisatelj v začetku omenjenega članka je o tej zadevi govoril s poštenim in vestnim možem iz sodnijskih krogov. Le-ta sodnik je priznal, da izročivno pismo bi se ne smelo dajati, dokler ni odrajan denar za pobožne namene, ali saj varno poroštvo. Pristavil pa je vendar, ako bi se paragraf oziroma na to postavo natanko spolnoval, bi se sodnijske zadeve predolgo morale zavlačiti. Ne vé, kakošne izgovore imajo drugi, to pa vé, da umerli ne morejo zadovoljni biti s tacimi ali drugačnimi kakoršnimi koli izgovori in predvezami.

Želeti je, pravi poslednjič, da bi tudi drugi dušni pastirji razodeli, kaj mislijo o tem prašanju in kaj so doživeli, ter se v tej reči kako pomagali.

Preklinjavski in bogoskrunski jezik.

Maloktera reč je tako strašna, ostudna in nesramna, kakor preklinjavstvo in bogoskrunstvo, bodi si z besedo ali z djanjem. Bogoskrunci, oskrunjevalci svetih reči so živi satani na zemlji. Bogoskruneži so vselej budili jezo Božjo, ravno tako kakor nečistniki in oskrunjavci presv. Rešnjega Telesa.

Človek, kteremu so roke in noge polomljene, ali ki ima rane po vsem životu, ali ki mu jezik gnjuje, je vender še tavžentkrat srečniši, kakor pa ostudni preklinjevec. Ko bi se smelo komu hudo vošiti, bi jaz preklinjevcu privoščil kake tri dni nositi vatel dolg jezik, da bi vsi vidili, kako gerd je človek, kateri bogoskruni in preklinja!

Bogoskrunež se brez prav velike ostrogi ne bo ozdravil. Taki ostuden človek prekolne tistega, ki gnado deli; kdo ga bo spreobernal in ozdravil?

V obrenskih okrajinah (Rheinland) sta bila pred nekim velikim praznikom *) dva brata napravila pojedino, in z njima so bili drugi razuzdani tovariši. Proti polnoči je eden hotel oditi, ker mu je vest prigrevala zaradi praznika. To pa je pri družih zbudilo zasmehovanje in psovanje praznikov, vére in enacih svetinj. Bilo je vedno huje in prederznost jih je tako daleč zapeljala, da se je eden bratov ogernil z nekakimi oblekami, je velike kupčijske zapisovalne bukve na mizo položil, češ, kakor mašne bukve, in je nesramno pričel sv. mašo oponašati; drugi pa mu je kakor mašni strežaj ropotal z miznim zvoncem. Pervi je v nezmerni prederznosti celó še tolar in kozarec (kot hostijo in kelih) kviško povzdignil, drugi med tem z zvoncem ostudno ropotal, pričuj, či pa so se rezgetajoče krohotali!... Kaj se zgodi?

Ko bi trenil naglo se na dvoje razpoči kozarec, ki je služil za kelih, — bogokletnež, ki je mašnika oponašal, kakor bi bil od strele zadet — znak mertev na tla telebne, njegov brat v groznih kerčih slinje tiši in se po tléh zvija, deležniki pa na glas kričijo. Enemu so od strahu lasje osiveli. Veliki bogoskrunež je bil in je ostal mertev, drugi je moral več mescev vtesnjen biti v železni srajci, ker je bil zbésnil ter je nečloveško udeloval, in ostal je vse žive dni alaboumen in nadložen kakor otrok (Gl. „Die böse Zunge“, Cramer, Münster 1881.)

Bogoskrunež se težko poboljša in le z velikim trdom se svoje ostudnosti odvadi. Neki bogokletnež, ki se je želel spreoberniti, je družini ukazal, da taki dan, ko slišijo od njega preklinjevanje, mu ne smejo mesa kuhati. To je pomagalo. Perverga pol leta se je večkrat postil, potlej pa se je bil čisto odvadil. — Drugi si je pokoro naložil, le samo vodo piti, dokler se ne bo poboljšal; zvesto je spolnoval sklep in tudi res se je bil poboljšal.

Treba je pa goreče moliti ter od Boga pomoči prositi in priložnosti se varovati. Narodi ne morejo biti srečni, kateri bogoskrunijo in preklinjajo, in preklinjavec ne more biti zveličan. Pa je tudi ta pregreha sama na sebi tako ostudno gerda in pošastna, da bi moral vsak spodoben človek jo merziti in zaničevati, ko bi bil tudi najbolj brastov pogan in nejevérník. Kdor take reči počenja, taki ima ravno toliko spodobnosti in olike, kolikor medved volne, — njemu ne pristuje stanovati med ljudmi, ampak med risi, hijenami in dolgozobnimi krokodili.

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

19. Ovčica ljubijoča sol. Ovca rada liže sol ali slane stvari; tudi vodo mornico rada pije. Vsak teden dva ali trikrat ovcam soli polagati koristi njim in gospodarju, kajti s soljo si ovce zdravje vterdijo, postanejo

*) Nespremišljena nova čra ravno ima napačno šego, da o saboto-večerih napravlja veselice, naméri se, da tudi še celó v 40danskem postu pleše, v nedeljo dopoldne pa smerči, namesto k sv. maši iti!! Celó turčin in divji zamurec v Sudanu nekako spoštuje katoliške šege; keršni liberalci pa v obličji vernikov vse, kar je svetega, pod noge verže in po pleše! Kje je spodobnost, olike, premišljenost?!

bolj ješče, in lepše se redé, dajejo več in boljšega mleka. Njih mesó je okusnije, volna krepkejša. Ako dolgo nimajo soli, so vse klaverne ter polagoma hirajo, ako se jim sol pogostoma poklada, pa so živahnejše, čverste, vesele.

Sol sploh je podoba modrosti, čednosti, nepokvarjenosti in stanovitnosti. Pri svetem kerstu duhovnik, ko dá pokusiti soli novokerščencu, reče: „Prejmi sol modrosti, naj ti bode v milost za večno življenje“. Kristus je rekel svojim apostolom: „Vi ste sol zemlji“. (Mat. 5, 13.) Torej sol pomeni modrost, ki pride iz Jezusovega nauka, ter one, ki jo ohranijo, gnjilobe dušne obvaruje. Izraelci so daritve (jedne) solili, in to je pomenjalo, da zveza z daritvijo zaznamovana ima vedni nepokvarjeni terpež imeti. „Zveza soli je večna“ (Num. 18, 19). „Pri tvojih daritvah naj se ne pogrša sol, zaveza tvojega Boga.“ (Lev. 2, 13.) Tudi Rimljani poganski so daritvene živali s soljo in moko potrosili. Še dan danes prinašajo Rusi svojemu caru kruha in soli, v znamenje vedne podločnosti ter nekako s pesnikom pravijo: „Da serce zvesto, kakor zdaj, ostalo bode vekomaj“.

Ako kdo kaj nespametnega govori, pravimo, da je pust, neslan človek, zato opominj Kristusa: „Imejte v sebi sol, in mir imejte med seboj“. (Mark. 9, 50.) Tudi sv. Pavel pravi: „Vaš govor bodi vselej prijeten in osoljen“ (Kol. 4, 6). Svete besede imajo v sebi posebno moč, kakor sol, in zato je hudobni duh nasprotnik soli. Nemški učenjak Görres pravi, da hudič beži pred soljo, kajti v njej prebiva moč, podoba sv. Duha; torej jedi pri gostijah čarovnic niso smeje biti osoljene. (Mistik IV. 2, 237.) Ako je kdo pri takih pojedinah soli zahteval, se je vse društvo razkropilo in zginilo.

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Občni zbor katoliške družbe 22. marca 1882.) Hvaljen bodi Jezus Kristus! Bodite mi serčno pozdravljeni, predragi prijatelji, velečastiti soudje katoliške družbe, ki ste se danes tukaj sošli, danes, ko društvo katoliško za Kranjsko obhaja v smislu društvenih pravil letni shod, ali navadni občni zbor za preteklo leto 1881.

Zadnjikrat smo tu zborovali 31. sušca, namreč za leto 1880, kakor je sploh dosihmal navadno bilo pri našem društvu, imeti občni zbor okolo Velike noči. Ali bi pa ne vstrezalo bolje njegovemu namenu, za prihodnje berž prvi mesec novega leta zanj odločiti? Ne bilo bi morda napačno, da bi slavni odbor to bolj natanko prevdariti in kakor bode prevedel, za stalno določiti blagovolil, kterege meseca namreč naj se v prihodnje redno obhajajo letni shodi.

Leto 1881 je in ostane znamenito za naše katoliško društvo v večstranskem oziru.

Vsled silnih stisk v kakoršnih se dan današnji znajde Jezusova sveta Cerkev, katero nebrojni, prederzni, močni in osorni sovražniki popolnoma iztrebiti, ali ji vsaj ves vpliv do narodov in očitnega življenja uzeti išejo, potrebuje ona posebne pomoči od Boga. Te gotovejše izprositi dovolili so sedanji sv. oče Leon XIII z razpisom od 12. sušca 1881 izredno sveto leto za celi keršanski svet, ter ga izročili v brambo in varstvo sv. Jožefu, varhu vesoljne sv. Cerkve.

Da se udje katoliške družbe sadú in posebnih milost sv. leta, ki se je v naši škofiji bilo začelo belo nedeljo in končalo v praznik brezmadežnega spočetja prečiste Device Marije, ložej in z večim vspehom zamorejo

vdeleževati, izdala in poklonila jim je družba primérno knjižico, imenovano: „Sveto leto“ s potrebnim podukom in molitvami.

Druga knjižica, ki so jo udje letos brezplačno dobili, je „Pogledi v večnost“, spisana po nemški knjigi slovečega škofa paderbornskega, učenega dr. Konrada Martina. Večini, kakor sem sam se prepričal, bilo je ž njo močno vstreženo.

Nepozabljivo ostane preteklo leto dalje zaradi ogromnega romanja katoliških Slovanov v Rim, metropolo katoliškega sveta.

Za Slovence je sprožila to misel naša katoliška družba in jo v porazumljeni s Hervati, Čehi in Poljaki tudi vresničila in izvršila s tako vgodnim uspehom, da se je 88 Slovencev iz Kranjske in sosednjih dežel pridružilo slovanskim romarjem, katerih večina je 27. junija 1881 po železnici dospela v Ljubljano in bila tu prav slovesno sprejeta. Med njimi so bili Čehi, Moravani, Šlezaki, Poljci in Rusini, Lužičani in Jugoslovani iz Hervaške, Slavonije, Bosne in Slovenije, iz duhovskih in svetovnih stanov, mnogi z visocih in naj odličnejših krogov. Vse te je vodila ena in ista misel, enak namen, to je, počastiti sv. očeta Leona XIII in zahvalo izreči v imenu vseh slovanskih plemén, ker so naša dva blagovestnika ss. brata Cirila in Metoda, s krasno svojo okrožnico od 20. sept. 1880 pred vsem svetom počastili in ju postavili na svečnik, od koder se njuna svetloba razširja po vseh okrajinah katoliškega sveta. — To slovansko romanje je bilo kaj velikanskega. Kar svet stoji kaj takega ni bilo in v prihodnje pripovedovala bo zgodovina o tej prej neslišani dogodbi, o Slovanih kot o velikem narodu.

Vsled posredovanja katoliške družbe prevzela in imela sta pri Rimskih slovesnostih dva naših duhovnov slovenske govore (g. dekan M. Kožuh pridigo v cerkvi sv. Klementa in g. Koblar deklamovanje pri akademiji v Vatikanu) in tam oddala prelepo adresu, ki jo je v imenu Slovenskega naroda katoliško društvo napravilo svetemu Očetu, za katero so se pozneje prav priserčno zahvalili in Slovencem apostolski blagoslov podelili.

2. Dne 23. julija naznanil je odbor katoliške družbe sv. Očetu Leonu XIII v posebnem telegramu svoje obžalovanje in stud nad skrunjenjem kočic Pija IX; telegram je bil sprejet s serčno zadovoljnostjo in zahvalo in nam spet podeljen apostolski blagoslov.

Petega julija obhajala je katoliška družba spomin ss. Cirila in Metoda s slovesno sv. mašo, blagoslovom in Te-Deum-om. In kakor druge leta se je zopet preteklo leto vdeležila cerkvenih obhodov pri vstajenji Gospodovem in na dan sv. Rešnjega Telesa.

3. Poletni čas zbirali so se udje katoliške družbe v cerkvi matere Božje na Rožniku, kjer se je vsak prvi torek meseca brala sv. maša za vse žive in mrtve družbenike; zimski čas pa v društvenih prostorih pri Tombolah, katerih smo imeli pet, in pri večernih govorih. Bili so ti navadno vsako sredo od 7 do 8 zvečer, in spoznati moramo, da gg. govorniki so neutrudljivo delali na to, da so bili govori gledé tvarine in obravnave jako mični in podučljivi ter so poslušalce silno zanimali. (Konec sledi.)

Veljava slovenskih kompozicij. Slavni g. Böhm piše v „Ambrosius Blattu“ na Dunaju to-le:

P. Angelik Hribar. Zbirka slovenskih mašnih pesem na čast slov. apostolov ss. Cirila in Metoda za sopran, alt, tenor in bas. Pri Blazniku v Ljubljani.

Sostavljavec in izdajatelj je podpisanemu znan kakor za cerkveno muzikalne zadeve na Kranjskem visokoza-sluzen mašnik in je zaradi svojih prizadevanj vsega priznanja vreden. Namen te zbirke je, povzdigovati cer-

kveno ljudsko petje, nevredne cerkvene popevke spodrivati in s pravimi cerkvenimi nadomestovati. Bog daj dobrega vspeha!

26 Tautum-Ergov za mešane zборе. Ravno tam.

Število priserčnih, prav dobro izpeljanih tehtnih himen, ki jih tudi zaradi lahkega zverševanja prav čvrsto priporočamo. J. B.

Iz Tersta se nam piše, da prečastitemu gosp. kapitskemu namestniku dr. Jan. Šustu ni bilo prav nič vstreženo z nekim dopisom v enem tukajšnjih časnikov, v katerem je ta preč. gospod za teržaškega škofa priporočan. Naj se že o Njem ima dobro mnenje, ako je drago, toda odločno protestirati pa mora zoper to, da se odbijajo drugi preč. odlični gospodje, pošteni, po vsem sposobni in vredni zasesti izpraznjeni škofov stol v Terstu. S takim postopanjem, meni prečast. gospod, se delajo le združbe — ne na korist sv. Cerkve, in na kar namerja dopis, o tem on (gosp. kapit. vikar) nikdar ni mislil, ne misli, in ne bo; svoje mi-li je v postnem listu dosti jasno povedal, naj namreč „verniki goreče in neprenehoma molijo, da bi se Bog milostljivo ozrl na ta izvoljeni del svoje čede ter zapušeni škofiji teržaškoparski prav kimalo dal pastirja, ki bo po Njegovem sercu“ itd. Agitacije v cerkvenih rečeh so nepristojne, prepusti naj se volitev naj pred sv. Duhu, potem pa previdnosti tistih oblasti, ki so k temu poklicane.

Iz Sarajeva nam je ravno došla 2. štev. vradnega nadškofijskega lista, ki ima marsikter zanimivosti.

Lep izgled katoliškega duha je dal vojak Edvard Gäscher, kateri je v poslednji volji vse svoje premoženje — namreč 69 gld. 45 sld. in 5 terdnjakov „terezačev“ — zapustil katoliški cerkvi v Sarajevu. To je prvi denarni dar za ondotno nadškofijsko cerkev (ki se ima zidati), odkar je premilostni gospod nadvladika tje prišel. Bog daj vojaku večni pokoj za ta sijajni izgled katoliške gorečnosti! —

O gimnazijski preskušnji v veroznanstvu, ki smo je že prej omenili, bodi še povedano, da zraven 48 katoličanov, 47 razkolnikov, 16 mohamedanov in 20 judov so tudi 4 evangeliški in da izpraševanje je bilo ob enem času v raznih sobah. Predsednik pri katoličanih je bil nadškof Stadler sam, pri gerško-vzhodnih g. proto Nikolajević, pri mohamedancih mufti Hilmi-efendi, pri hebrejcih nadrabinar Finci. Dijaki so opravili z dobrim uspehom. Malo dalje je povedano (na neko stavljeno vprašanje), da na gimnaziji v Travniku je učni jezik hervaški; za Sarajevo pa ni povedano, če se uče dijaki tudi v domačem, ali v kakem drugem jeziku? Sploh bi bilo zanimivo vedeti šolsko osnovo. (To tudi zato, ker se včasih opira v tem or. Ravno te dni nam je došlo pismo od mladenčca, ki bi rad v Bosni dalje študiral na duhovski stan, ako bi se dalo? Vr.)

Sv. Jožefa dan je bilo v Sarajevu prvi pot čez dolgo časa očitno izpostavljenje in čiščenje presv. Rešnjega Telesa od 6 zjutraj do 6 zvečer. Duhovni v mestu so se razdelili tako, da je vsako uro po en mašnik molil pred Najsvetejšim, — tudi nadškof je klečal svojo uro. Ondotne usmiljene Sestre s šolsko mladino so si enako čas tako razdelile, da je zmeraj molila kaka Sestra z nekaterimi deklicami pred sv. R. Telesom. Veselo je, da celi dan so bili ljudje v cerkvi, in globoko v serce ginljiva je pobožnost ljudstva pred Najsvetejšim. — Mestni župnik o. Andrej Buzuk je po nadškofovi določbi postal pravi prisednik duhovnega stola s pravico glasovanja. —

Novi kanonik dr. Andr. Jagatić je 25. sveč. iz Zagreba došel v Sarajevo.

O. Mijo Vjenceslav Batinić je dal na svetlo 1. zvezek „Djelovanje franjevacu u Bosni i Herce-

govini za prvih 6 vekova njihova boravka". Cena 80 novčičev, v Fojnici pri pisatelju.

Družba neomadežanega spočetja na Dunaju je darovala ondotni cerkvi 300 gl. Za ta denar so naročili na Dunaju „Božji grob“ za bližnji veliki teden.

V Sarajevu, 25. sušca 1882. (Dopis.) Te dni smo bili s prevzv. nadškofom v Fojnici. Fojnica je prejšnja vas, kake tri ure oddaljena od velike ceste, ki derži iz Broda v Sarajevo. Polovica vasi je čisto katoliška, a druga polovica čisto turška. Vas je v malem kotlu, okoli in okoli so berda, v ozadju se pa dviga Zec, najvišji gora v Bosni. Nad vasjo je v sredi stermega berda samostan frančiškanov. Žraven samostana je mala, nizka cerkev, v katero se samo skozi streho okna odpirajo. Od znotraj je cerkev dovolj snažna.

Ljudstvo je kaj pobožno. Opazoval sem ljudi v cerkvi ravno praznik sv. Jožefa. V prednji polovici cerkve so bili samo moški, v zadnji samo ženske. Spodbudno jih je bilo gledati, kako so lepo klečali in molili; nič ni klopi, pa vendar nikdo ni stal. Božja služba je jako dolga, cerkev je pa vendar le zmiraj natlačena. Med sv. mašo se v domačem jeziku poje list in evangelij v nekako otožni melodiji. Mož je veliko, ki imajo vso glavo popolnoma obrito, le berke imajo pod nosom in čop dolgih las verh glave. Da si glave ne prehlade, nosijo večinoma turban, to je, rudečo kapico in okolo nje večkrat ovit pas; pokrivala nikdar ne snamejo, ne pri pozdravu na ulici, ne v sobi; le v cerkvi in pred duhovnom se odkrivajo katoličani. (Na Jutrovem, v Palestini, Egiptu, tudi v cerkvi imajo na glavi turbane in tarbuše. Vr.)

Šli smo v vas in obiskali nekatere družine. Po ulicah se je vse drenjalo; srečne so se šteli, da so jih premil. g. nadškof obiskali, da so jim delili blagoslov; vsakdo bi bil rad vsaj besedico z njimi spregovoril, in poljubil jim roko. Tu sem imel priložnost opazovati žensko nošo, ki mi pa ne dopade tako, kakor moška. Nosijo na glavi rudečo kapico, lepe, včasih dragocene jopice in jako široke haljine, podobne blačam, ki so pri členkih podvezane; na nogah imajo pogosto nekake lesene čevlje, da je hoja jako okorna. V malih hišicah brez stolov in brez klopi je prav snažno; skoro povsod sem videl veliko dosti čednih podob raznoverstnih svetnikov. Vsi, moški in ženske, so močno poštene in čistega življenja, pa tudi vsi prav pogosto ss. zakramente prejemaajo. Tako so se navadili za turških časov; ker kam bi bili hodili iskat pomoči in tolažbe, ako ne k terpečemu Jezusu. Škoda, da v nekaterih krajih Bosne ravno ptujci pohujšanje delajo z brezvérnim, nesramnim življenjem! (To so res strašne pošasti, da se jim ne smili dobro ljudstvo! Take mercine naj bi pognali naprej doli med turčine, — ti bi jim že pokazali! Vr.)

(Konec prib.)

Iz Bosne. Dubica, 21. marca 1882. — Ss. maše sem vse prejel — tudi poslednje. Za 100 gl. prejšnjih sem v Adrijanopelj po lal; bo jih P. T. Brseska vesel. Druge bom še oddal g. misijonarju v Windthorst, kterega preskerbujem z mašami, kakor sem obljubil.

Jaz sem zdaj že začel nekaj pripravljati za cerkvico. Iz dveh sob sem napravil jedno, da sem srednji zid, ne zid, temuč z ilovico ometan in pobeljen plot, razvalil ter zamore zdaj v tem prostoru, pa še žraven v veži okoli 60 ljudi pri sv. maši biti; tudi zunaj pri oknu, ki je po turški navadi prav pri tleh, navadno klečé moške, ter vse vidiyo v sobo, kar se v nji godi, ravno tako pa tudi slišijo, kar govorim, ker je okno odperto. In tako je za prav potrebno že preskerbljeno.

Pa bom kóčico pletarico podaljšal, da bode kapelica za 150—180 ljudi; tudi jo bom povikšal, ker vrata so tako nizka povsod, da vedno z glavo vanje terkam; in pa potem bom pod krovom napravil kaki dve sobi za stanovanje, ker sem zdaj ju za kapelico porabil. Se vé, da bo ta podaljšana kapelica po bosansko zmaltana, iz lesa in blata; pa bo vendar treba precej novca, če tudi bom les zastonj dobil iz carske šume (ces. gojzda), kakor se popolnoma zanašam, ter sem že tudi zapisnik potrebne gradiva vikšim oblastim izročil. Ravno zdaj tudi sekajo les za popravo neke turške džámije (mošeje, tempeljna), toraj ga morajo tudi meni dati zastonj, kakor so ga dali Mohamedu; sicer bi jaz pač čudno zavikal, da bi celi svet me slišal.

Vreme imamo prav vgodno, sicer suhotno, vender pa vse kali in raste, kar v zemljo semena pade; vsi prorokujejo bogato dobro letino; daj jo Bog, neznano potrebna je je Bosna, ki je lačna in brez denarja, taka, da marsikteri posestniki še zemlje obdelati ne morejo. Zemlja je tukaj okoli Dubice nekako žuta (žolta, rumena), vender pa prav rodovitna, in pa holmčasta, toraj kakor nalašč za Kranjce, ter ima tudi studencev dosti in je ob reki Uni skozi in skozi zdrava, ter se o groznici (merzlici) nič ne sliši. Posebno lahko bi se napravili vinogradi, tudi sadje bi utegnilo dobro roditi, tim bolje, ker je proti jugu planina Kozara, ktera ne dopušča južni sapi, da bi pomládi cvetje sušila, vpira se pa nekako bolj burja v ta kraj, ktera ravno cvetje vterja. Pri vsi srečni legi pa je vender le vse turško, ter liter mleka po 15 kr., deska ozka po 60 kr. itd.

Vender pa tukaj še Vaš star denar veljá, n. pr. stara petka za 8 kr., tudi stare šestice še veljajo. Ako imate tega denarja še kaj, ga meni pošljite, ker za vsak „finfar“ dobim en hlebeček turškega (nekvašenega) kruha, kterega zdaj slastno jém, ter mi bolje dé, kakor pa kvašeni, posebno v oziru telesnega zapeka.

Lepo se priporočam za voljno podporo. Za onega g. župnika s Tersta, ki je umerl in ste mi ga priporočili, smo pri službi božji molili, ter mu je bilo posebno dosti popolnih odpustkov darovanih. Ono dobrotnico, ki je dala 50 gld. za 20 ss. maš, in vse večje dobrotnike sklepam za vselej v spomin pri sv. maši; naj Bog povrača vaim, ker jaz ne morem. Z Bogom!

Val. Lah.

Jezus prijatelj otrok.

Bil prijatelj si otročji,
Jezus, nosil jih v naročji,
Ves vesel se za-nje vnémal,
K sercu stiskal, jih objemal.

Ves si v sercu se zveselil,
In jim blagoslov podelil,
Da v nedolžnosti, modrosti
Rrastli naj bi greha prosti.

Tù nazoč v Skrivnosti sveti
Tudi nas v ljubezni vneti
Serce Tvoje vabi, kliče,
Kakor nékdaj otročiče.

Kar Te prosimo, to vemo,
Da od Tebe vse prejmemo,
Ti, ki šteješ lasce glave,
Veš za naše pomanjkave.

Blagoslovi, Jezus mili!
Nas, da vsi Te vredno vžili,
Bomo dušam v posvečenje,
Našim srcem v zveseljenje.

Radoslav.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

3. mal. travna. (Vélíki teden.) S. Rihard šk. — 4. S. Izidor. — 5. S. Vincencij Fer. — 6. Vélíki čertek. S. Viljem op. — 7. Vélíki petek. Bl. Herman. — 8. Vélíka sabota. S. Albert šk. — 9. Vélíka noč. S. Marija Kleofa.

Zahvale:

Št. 37. Neka oseba bila je zelo nevarno zbolela; da bi se še ozdravila, dvomil je tudi zdravnik: obljubila sem jo pa zapisati v bratovščino Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca, in jelo se ji je boljšati, ter je popolnoma ozdravela.

Št. 38. Po neki hudobni zvižaji bila je enekratí moja družina v prevelikem nemiru in žalosti; pa po večkrat opravljeni devetdnevnici v čast N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Antona in za duše v vicah, smo bili vsakikrat častno rešeni. Tisočerna zahvala božjim prijatelom, posebno pa N. lj. G. presv. Jezusovega Serca. Na veke bodi češena Devica Marija, gotova pomoč vsim, ki k tebi pribežé.

Pri Terstu, 4. sušca 1882.

M. J.

Št. 39. Vdova, že dalj časa na nogi bolana, bila je že dvakrat v bratovsko molitev priporočena; po opravljeni devetdnevnici k Mariji, k sv. Jožefu in k sv. Frančišku Ksav., se ji je nekoliko zboljšalo, za kar je serčno hvaležna; priporoči se pa zopet prav goreče vsim bratom in sestram v molitev, da bi na prošnje Marijine, sv. Jožefa in sv. Frančiška zadobila ljubo zdravje, ter zamogla svoje težavne dolžnosti opravljati. Uslišanje se naznani.

Št. 40. Bilo je ravno pred Božičem; vsled prehlajenja me je gerlo močno bolelo, da sem se moral vleči. Za praznike bi ne bilo Božje službe, ker duhovnov po celi okolici pomanjkuje. Klicaje na pomoč presv. Imena: Jezus, Marija, Jožef — obljubim zahvalo po „Dan“ naznaniti, in zboljšalo se mi je. Opravil sem v god Rojstva Jezusovega Božjo službo. Mnogo tisoč ljudstva bi bilo sicer brez sv. maše, ker daleč in nepriložno je do bližnje duhovnije. Tisočera hvala Jezusu, Mariji, sv. Jožefu!

Iz Teržaške škofije, 24. sušca 1882. Duhoven

Št. 41. Dolgo časa sem bila v hudih stiskah, v dušni nevarnosti in v telesnih potrebah. Povsod sem pomoči iskala, pa ni ga bilo, da bi se me bil usmilil. Obožnila sem se k Mariji in k najsvetejšemu Jezusovemu Sercu za pomoč: in vse se je na boljše zasuknilo. Bodi češeno in hvaljeno vekomaj presv. Jezusovo Serce, češena Naša ljuba Gospá za vse dosežene dobrote!

Gl. Jozefa.

Št. 42. Zahvala bodi N. lj. G. presv. Serca za rešenje od zelo sovražnega človeka. Častite Marijo, ker Ona tudi to premore, kar se človeku nemogoče zdi.

P.

V molitev priporočeni:

Dve vdovi za rešenje od bolezni na nogah. — Enako dve dekleti v podobnem stanu. S hvaležnim ser-

cem se bode zahvala naznanila, ako se zdravje ali polajšanje doseže v teh okoliščinah, kjer po človeški misli ni nič upanja. — Sestra priporoča zelo spridenega brata. — Tri matere hudobne sinove za spreobrnjenje, da bi se Bog ne žalil še dalje s kletvinjo. — Redovni mašnik za vterjenje zdravja prav živo priporočen. — Neka oseba prav serčno priporoča očeta in brata, oba pijančevanju vdana, za poboljšanje. — Ponižno priporočam v molitev svojega bolnega brata, da bi ljubi Bog na posredovanje N. lj. G. presv. Serca mu dodelil ljubo zdravje, ko že nobene zdravila več ne pomagajo. — Mati priporoča sebe in svoje otroke v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca, da bi jim sprosila darove sv. Duha za sveto življenje in srečno smert. — Priporočam sebe in svojega prijatelja za obvarovanje pred vsemi nevarnostmi in za gnado stanovitnosti, ter da bi oba v varstvu Marijnem in sv. Jožefa svoj namen dosegla po Božji volji. — Brat serčno priporoča v bratovsko molitev svojega brata, da bi bil rešen hude bolezni v nogi. — Razuzdan človek za spreobrnjenje. — Terdovratni grešniki, ki še niso velikonočne spovedi opravili. — Oseba z bolehnostjo v glavi je prav serčno priporočena N. lj. G. presv. Serca za ljubo zdravje.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XI. pogl.)

3. mal. travna. Ne hvali moža zavolj njegove lepote; in ne zaničuj človeka zavolj njegovega obraza.

4. Nikar ne bahaj s svojim oblačilom, tudi se ne povišuj, kadar si v časti; zakaj le dela Najvišjega so čudovite.

5. Nikogar ne grajaj, dokler ne poprašaj; in kadar si poprašal, prav posvari.

6. Dokler ne slišiš, ne odgovori besede; in med govorjenjem nikomur v besedo ne segaj.

7. Ne prepiraj se zavolj tiste reči, ki ti ni nič mar; in v sodbi z grešniki ne sedi (to je, s krivičnimi sodniki ali pa krivičnimi pričami ne vleci).

8. Dobro in hudo, življenje in smert, uboštvo in bogastvo je od Boga.

9. Marsikteri... pravi: Počitek sem si našel (kadar je namreč obogatel), in zdaj bom sam vžival svoje premoženje; pa ne vé, da čas prehaja, da se smert približuje, in bo vse zapustil drugim, ter bo umrl.

Mesec mali traven, april, je posebno posvečen Jezusovemu terpljenju in častljivemu od smerti vstajenju. Glej, da se še pred Vélíko nočjo z dobro spovedjo očistiš in z vrednim sv. Obhajilom posvetiš. Vélíki teden pri obiskovanju božjih grobov premišluj Jezusovo terpljenje, postavim, po žalostnem delu sv. roženkranca („Kteri je za nas kervavi pot potil“ itd.), ali sploh po „pasijonu“ ter dogodbah Zveličarjevega bridkega terpljenja. Moli za sveto Cerkev, za spreobrnjenje grešnikov in vsih, ki niso v naročji matere sv. Cerkve.

Za vélíki čertek in vélíki petek.

Kteri ta dva dni nekoliko časa pred sv. Rešnjim Telesom, ki je izpostavljeno v božjem grobu, molijo v namen sv. Očeta, zadobé ravno tiste odpustke, ki so podeljeni za obiskanje sv. R. Telesa o štirideseturnem izpostavljenju, to je: popolnoma odpustek, kteri so po dobri spovedi pri sv. Obhajilu vélíki čertek ali pa na Vélíko noč; — odpustek 10 lét in 10krat po 40 dni pa pri vsakem drugem obiskanju božjega groba, ako imajo terdni sklep, spoved opraviti. (Pij VII in Pij IX.)

Listek za raznoterosti.

Duhovne vaje za družbo sv. Vincencija v Križanski cerkvi je vodil č. P. Ignacij Böhm. S preizverstnimi, močno spodbudnimi govori o jutrih in večerih od nedeljo-večera do četertka zjutraj, ko je bil po sv. maši in splošnem Obhajilu sklep, je gotovo mnogo dobrega storil — ne le za družbine ude obéh konferencij, ampak tudi za druge vernike, s katerimi se je cerkev dan na dan obilniše napolnovala. Bog plačaj blagi trud!

Lepa podoba Matere Božje od gosp. Ozbiča, pripravna za Šmarince, je izpostavljena v prodajalnici pri gospej Hofbauerjevi. Priporočena!

Blagoselčen dar. Za deško ubožnico Vincencijeve družbe so milostni gospod stolni prešt Jožef Zupan darovali drugi natis nemškega križvega pota, ravno natisnjenege z napisom: „Der heil. Kreuzweg vom sel. Leonardus a Porto Mauritio, mit einem vollständigen Unterrichte über die Kreuzwegandacht, und einem Anhang von Mess-, Beicht-, Kommunion-, Morgen- und Abend-Gebeten“ itd. (Tudi molitve za obiskovanje božjih grobov so pridjane.) Herausgegeben von Joseph Supan, Domherr u. s. w. — Opomniti je, da so v bukvah posebno lepe in umetne podobe križvega pota. Cena v zlatem obrezku 1 gl. 70 kr., v usnji 1 gl. 40 kr. Dobivajo se bukve pri č. gg. stolnih kaplanih, pri kan. sem. vodju dr. Gogalu in tudi pri gospejskem odboru, ki se posebej peča za omenjeno napravo.

Ko to lepo djanje milg. prošta z dolžno pohvalo omenimo, bodi ob enem naznanjena želja, naj bi za dobro vneti Ljubljanci in drugi prav obilno kupovali izvrstno knjigo, ki ima zdaj dvojno tako blag namen: vnemati serca k pobožnosti do Jezusovega terpljenja, pa k usmiljenju do ubozih sirot, za ktere so prihodki odločeni.

Za dekana v Kamnik pride preč. g. Jan. Oblak, dekan v Cérknici.

Truplo sv. Agapita mučenika v Novi cerkvi na Štajarskem. Knjižica s 24 str., ponatis iz „Slov. Gosp.“, obsega pogled v rimske katacombe in potem podučne dogodbe o svetinjah omenjenega svetnika. Spisal in založil g. Jern. Voh, kaplan pri Novi cerkvi. Priporočevanja vredno delce.

V prid domače besede. Slovenske občine po Kranjskem, Štajarskem itd. pošiljajo mnoge prošnje, da naj se v srednje šole in vradnje vpelje slovenčina in da naj se v Ljubljani napravi viši slovenska sodnija. — Čez kaj lét se bo svet čudil, ko se bo bralo v zgodovini, koliko je bilo treba moledvati, da bi Slovenec smel po domače ziniti.

Deržavni zbor na Dunaju je prenehal 28. t. m.; prične se zopet 18. aprila. Gosposka zbornica še zboruje. Delegacije se snidejo 15. aprila.

Jud jo pa le zadene. Znamenito je naznanilo o hervaških ljudskih šolah po mestih za lansko šolsko leto, ki to le kaže: Mestna blagajna je plačala katoliškim veroznanskim učiteljem skup 2530 gl. za 1060 učencev, tedaj za enega učenca po 2 gl. 38 kr.; gerško vzhodnji katehet je dobil nagrade 100 gl. za 33 učencev, tedaj za enega po 3 gl. 3 kr.; protestanski pastor tudi 100 gl. za 14 učencev, tedaj po 7 gld. 14 kr. za vsacega; judovski rabin pa dobiva za 34 učencev po 400 gl., tedaj po 11 gl. 76 kr. za vsacega. („Kat. L.“)

Zopet se vidita. Ni davno, kar je bil v Ameriki pred policijskega sodnika pripeljan mlad človek, ki je bil zasačen zarad beračenja in potepanja. Sodnik, že starček, ostro oči vprè v človeka, ki je ves razcapan in uderitih lic stal pred njim, le-tá pa neprevidoma preč od njega obliče oberne in se zajoka. Sodniku se to čudno zdí in praša nesrečnega, zakaj se tako véde. „Ker stojim pred svojim očetom“, odgovori potepin. — Pred mnogimi leti namreč je bil staremu očetu razuzdan sin pobegnil, ki ga je zdaj kakor potepuha imel pred seboj. — „Kratka je zmota, dolgo je kesanje“, — vari se zanikarnosti in hudih dél, o mudi človek!

Prebivalcev v nemškem cesarstvu je po novi poštevi čez 45.234.000. Od l. 1875 se je pomnožilo z nad 2 milijona 500.000 dušami. Prusija jih ima čez 27 milijonov, Parsko čez 5, Saksonsko blizu 3, Virtemberško blizu 2, Badensko čez 1½ milijon.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Preč. g. dekan M. Kožuh 10 gld. — Pn. g. stolni dekan J. Volc 2 gld. — Č. g. župnik Jak. Dolenec 2 gl. — Iz dobrega namena 5 gl. — Gospá Šupevčeva 5 gl. — Č. g. župnik Ign. Podobnik 1 gl. — Neimenovan gospod duhoven po katol. bukvarni 1 gl.

Za pogorelce v Nadanjem selu: Dobrotnica 50 kr. — Iz Presarji 2 gl. — Fara Krašnja 7 gl. 60 kr.

Za pogorelce v Zaklancu: Dobrotnica 50 kr. — Iz Presarji 2 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: S sv. Križa pri T. po č. g. župniku Jak. Maroltu 30 gl. — Po č. g. župniku J. Mraku zbirke Železniških kovačev, 12 gl. 50 kr.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Po čast. g. župniku Fr. Kunsteljnu z Janč 4 gld.

Za hišo katoliških rokodelskih pomočnikov v Ljubljani: Gosp. Jož. Bernard 10 gld. — Gospodičnja Kristina Bernard 10 gl.

Za katoliško družbo: Po č. g. župniku M. Kulavicu po r. bar. Wolkenbergovi 2 gl. 40 kr.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Presarji po č. g. župn. Ign. Podobniku 13 gl. 60 kr. — Iz Slavine 29 gl. — Iz Metlike 19 gl. 40 kr. — Iz Bukovšice 1 gl. 45 kr. — Iz Kostanjevice 11 gl. 30 kr. — Neimenovana 24 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. župnik Frid. Hudovernik 15 gl. — Fara Krašnja 14 gl. — Z Janč po č. g. župn. Fr. Kunsteljnu 2 gl.

Za misijon č. g. Val. Lah-a v Bosni: Neim. roka 10 gl. — Dobrotnica 50 kr.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: „Jesu misericordiam“ 1 gl.

Za usmiljene Sestre v Adrijanopolu: Dobrotnica 50 kr.

Za sv. Detinstvo: „Jesu misericordiam“ 80 kr.

Za naj potrebniji misijone: „Jesu misericordiam“ 1 gl. 70 kr.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

Prijatlu v Gor.: Močno vstregli; naj serčniši zahvala!